

Twee radeloze dochters van Marx

THEATER

★★★★

THE MARX SISTERS

The Marx Sisters, door De Koe en Stan

21/10, Vlaams Cultuurcentrum Brakke Grond, Amsterdam. Tournee t/m 14/1. dekoe.be

In toneelbeeld en tekst transparant stuk maakt vooral indruk in de persoonlijke zijpaden die de drie spelers inslaan.

'Toneelspelen moet een liefhebberij blijven.' Dit citaat van Karl Marx verschijnt geprojecteerd op een doek als *The Marx Sisters* al bijna is afgelopen. Drie toneelspelers van de Vlaamse gezelschappen Stan en De Koe hebben dan net op aanstekelijke wijze de tragische levensverhalen van Laura en Eleanor Marx uit de doeken gedaan. Deze twee dochters van Marx lukte het niet te leven naar de maatstaven van hun vaders revolutionaire bevrijdingsfilosofie, en beroofden zich van het leven.

Willem de Wolf schreef de tekst en staat zelf op het podium met actrices Sara De Roo en Natali Broods. Ook zichtbaar op dat podium zijn twee technici in een compleet transparant toneelbeeld. De ene produceert via een ingenieus stekkersysteem verschillende lichtstanden. De andere reikt de spelers kostuums aan en produceert geluiden op een gitaar.

Even transparant is de tekst van De Wolf. Hij springt daarin heen en

weer tussen het heden en 1889. In het heden doen drie toneelspelers enigszins schoorvoetend onderzoek naar het leven van de zussen Marx. Daarin onthult Broods dat ze last had van 'een vage angst dat het te ingewikkeld zou zijn'. De Wolf vertelt over het moment waarop de inspiratie voor deze voorstelling toesloeg, in een voetgangerstunnel van het reinstation in Triëst.

Persoonlijke anekdoten worden afgewisseld met een verzonnen dialoog tussen de zussen in Hyde Park, Londen anno 1889. Eleanor 'Tussy' Marx gaf daar destijds een speech voor honderdduizend stakende arbeiders, geflankeerd door haar man Edward. Zus Laura Marx stond in het publiek. De Wolf laat op precies dit moment een conflict tussen de zussen over de nalatenschap en het daarmee gemoeide geld tot uitbarsting komen. De wederzijdse beschuldigingen onthullen een beeld van twee radeloze vrouwen, gevangen in de theoretische filosofieën van hun vader.

Maar het mooiste zijn de vele persoonlijke zijpaden die de spelers bewandelen. Zoals het moment waarop De Wolf vertelt over zijn angst om zonder voorbehoud uit te komen voor zijn intellectuele verlangens. Waarom blijft hij tegenover zijn familie altijd maar beschaamd volhouden dat zijn werk eigenlijk niet meer dan een liefhebberij is?

The Marx Sisters gaat uiteindelijk over de emancipatie van een kunstenaar op zoek naar werkelijke artistieke vrijheid. Kortom, over een onmogelijk ideaal.

Vincent Kouters

